CYFARFOD	**Y CYNGOR**
DYDDIAD	**13 MAI, 2010**
TEITL YR ADRODDIAD	**CYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL**
PWRPAS YR ADRODDIAD	**Adolygu Cydbwysedd Gwleidyddol y Cyngor**
ADRODDIAD GAN	**Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol**
GWEITHREDIAD	**Dyrannu Seddau ar Bwyllgorau'r Cyngor.**

---

1 CYFLWYNIAD

1.1 Yn unol â darpariaethau Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989, Adran 15, mae'n rhaid i'r Cyngor sicrhau bod cyfansoddiad ei bwyllgorau ac is-bwyllgorau yn adlewyrchu cryfderau'r gwahanol grwpiau gwleidyddol ar y Cyngor.

1.2 Mae cyfansoddiad gwleidyddol y Cyngor ar hyn o bryd fel a ganlyn:-

Plaid Cymru	35
Annibynnol	18
Llais Gwynedd	12
Democratiaid Rhyddfrydol	5
Llafur	4
Aelod Unigol	1

2. DYRANIAD Y SEDDAU AR BWYLLGORAU

2.1 I atgoffa'r aelodau, nodir yma’r pedair prif reol yn Neddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 ynglŷn â dyrannu seddau:-

2.2 (a) Ni chaiff pob sedd ar bwyllgor ei dyrannu i'r un grŵp gwleidyddol;

(b) Rhaid dyrannu mwyafrif y seddau ar bwyllgor i grŵp gwleidyddol os yw nifer y personau sy'n perthyn i'r grŵp yn fwyafrif o aelodau'r Cyngor;

(c) Yn amodol ar baragraffau (a) a (b) uchod, bydd nifer y seddau ar y pwyllgorau cyffredin a ddyrennir i bob grŵp gwleidyddol yr un fath â’r nifer o’r holl seddau sydd gan aelodau’r grŵp hwnnw ar y Cyngor;

(ch) Yn amodol ar (a),(b) ac (c) uchod, bydd nifer y seddau ar bwyllgor a ddyrennir i bob grŵp gwleidyddol yr un gyfran o’r seddau ar y pwyllgor â’r nifer o seddau sydd gan aelodau’r grŵp hwnnw ar y Cyngor.

2.3 Er mwyn sicrhau y glynir wrth y rheolau hyn, mae'r Cyngor wedi bod yn ymdrin â phwyllgorau mewn blociau gwahanol yn y gorffennol. Mae hyn yn ei wneud yn haws i sicrhau y glynir wrth reol (c) ym mharagraff 2.2 uchod hefyd.

2.4 Mae pedwar pwyllgor, sef Pwyllgor Cwynion, Is-bwyllgor Elusennau a'r Is-bwyllgorau Gosod Tai Bangor a Chaernarfon erbyn hyn wedi dod i ben ac felly mae lleihad yn nifer y seddau ar bwyllgorau'r Cyngor.

2.5 Yn ogystal â hyn, mae nifer yr aelodau yn Grŵp Llais Gwynedd wedi lleihau sy'n golygu bod dyraniad y seddau ar brif bwyllgorau Cyngor i'r grŵp yn llai.

2.6 Os cytunir i newid dyraniad y seddau golyga hyn bod y Grŵp Democratiaid Rhyddfrydol yn colli sedd i Grŵp Plaid Cymru ar y Cyd-bwyllgor Ymgynghorol Lleol; y Grŵp Llafur yn colli sedd i Grŵp Plaid Cymru ar Bwyllgor Archwilio; a Grŵp Llais Gwynedd yn colli sedd i'r Grŵp Annibynnol ar y Prif Bwyllgor Craffu. (gweler **Atodiad A**)

2.7 Cyfarfu Grŵp Busnes y Cyngor ar 30 Mawrth a 26 Ebrill 2010, a chytunwyd i argymell y newidiadau i'r pwyllgorau fel y noder yn 2.4 - 2.6 uchod.

3. CADEIRYDDIAETHAU AC IS-GADEIRYDDIAETHAU

3.1 Yn unol â rheol 6.2 o Reoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Amgen)(Cymru) 2007 ni all aelod o'r un grŵp gwleidyddol â chadeirydd y Bwrdd fod yn gadeirydd nac yn is-gadeirydd y Prif Bwyllgor Craffu na chadeirydd y Pwyllgor Archwilio.

3.2 Yn dilyn dileu'r Pwyllgor Cwynion mae nifer y cadeiryddiaethau ac is-gadeiryddiaethau ar bwyllgorau'r Cyngor yn llai.

3.3 Cyfarfu Grŵp Busnes y Cyngor ar 30 Mawrth a 26 Ebrill, 2010 a chytunwyd i argymell dyrannu cadeiryddiaethau ac is-gadeiryddiaethau prif bwyllgorau'r Cyngor fel y noder yn **Atodiad B**.

4. GWEITHREDIAD

4.1 Gofynnir i'r Cyngor:-

i. fabwysiadu'r dyraniad a amlinellir yn Atodiad A;
ii. mabwysiadu'r dyraniad cadeiryddiaethau ac is-gadeiryddiaethau a amlinellir yn Atodiad B.

ATODIAD A

BWRDD Y CYNGOR A'R PRIF BWYLLGOR CRAFFU

	Plaid Cymru	Annibynnol	Llais Gwynedd	Democratiaid Rhyddfrydol	Llafur
Bwrdd y Cyngor	7	4	2	1	1
Prif Bwyllgor Craffu	7	4	2	1	1

PWYLLGORAU CRAFFU ERAILL

	Plaid Cymru	Annibynnol	Llais Gwynedd	Democratiaid Rhyddfrydol	Llafur
Datblygu	7	4	3	1	
Amgylchedd	7	3	3	1	1
Plant a Phobl Ifanc	7	3	3	1	1
Gofal	7	4	2	1	1

PWYLLGORAU ERAILL

	Plaid Cymru	Annibynnol	Llais Gwynedd	Democratiaid Rhyddfrydol	Llafur
Archwilio	8	4	3		
Pensiynau	2	2	Sedd wag	1	1
Cynllunio Canolog	5	3	1	1	1
Trwyddedu Canolog	5	3	2	1	
Apelau Cyflogaeth	3	1	1	1	1
Adnoddau Dynol	6	2	2	1	
CYSAG	3	2	1	1	
Cydbwyllgor Lleol	6	2	2		1
Cydbwyllgor AAA	3	2	1		1
Iaith	3	2	2		

ATODIAD B

DYRANNU CADEIRYDDIAETHAU AC IS-GADEIRYDDIAETHAU 2010 - 2011

Cadeirydd y Cyngor:
Is-gadeirydd y Cyngor:

	Pwyllgor	**Cadeirydd**	**Is-gadeirydd**
1	Bwrdd y Cyngor Council Board	**Plaid Cymru**	**Plaid Cymru**
2	Prif Bwyllgor Craffu	**Democratiaid Rhyddfrydol**	**Annibynnol**
3	Plant a Phobl Ifanc	**Annibynnol**	**Llafur**
4	Amgylchedd	**Democratiaid Rhyddfrydol**	**Plaid Cymru**
5	Gofal	**Llais Gwynedd**	**Plaid Cymru**
6	Datblygu	**Plaid Cymru**	**Plaid Cymru**
7	Archwilio	**Annibynnol**	**Llais Gwynedd**
8	Cynllunio Canolog	**Plaid Cymru**	**Llais Gwynedd**
9	Trwyddedu Canolog	**Annibynnol**	**Plaid Cymru**
10	Pensiynau	**Llafur**	**Plaid Cymru**
11	Adnoddau Dynol	**Annibynnol**	**Plaid Cymru**
12	Apelau Cyflogaeth	**Plaid Cymru**	**Annibynnol**
13	Ardal Arfon	**Plaid Cymru**	**Annibynnol**
14	Ardal Dwyfor	**Llais Gwynedd**	**Plaid Cymru**
15	Ardal Meirionnydd	**Plaid Cymru**	**Llais Gwynedd**